

Sygn. akt VII Ka 369/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 czerwca 2022 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie w VII Wydziale Karnym Odwoławczym

w składzie:

Przewodniczący: SSO Dariusz Firkowski

Protokolant: st. sekr. sąd. Monika Tymosiewicz

po rozpoznaniu w dniu 26 maja 2022 r.

sprawy: **K. I. (1)**, ur. (...) w K., syna E. i K. z domu S.

oskarżonego z art. 216§1 kk w zw. z art. 12 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżycieli prywatnych L. i A. S. oraz zażalenia wniesionego przez oskarżonego K. I. (1)

od wyroku Sądu Rejonowego w K. II Wydziału Karnego z dnia 15 marca 2022 r., sygn. akt(...)

I zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- w ramach rozstrzygnięcia z pkt II sentencji zasądza od oskarżonego K. I. (1) na rzecz oskarżycielki prywatnej L. S. i na rzecz oskarżyciela prywatnego A. S. kwoty po 840 (osiemset czterdzieści) tytułem zwrotu wydatków poniesionych przed Sądem I instancji w związku z ustanowieniem pełnomocnika,

- uchyla rozstrzygnięcie z pkt III sentencji,

II w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

III zasądza od oskarżonego K. I. (1) na rzecz oskarżycielki prywatnej L. S. i na rzecz oskarżyciela prywatnego A. S. kwoty po 840 (osiemset czterdzieści) zł tytułem zwrotu wydatków poniesionych przed Sądem Odwoławczym na ustanowienie pełnomocnika,

IV zwalnia oskarżonego K. I. (1) od kosztów sądowych w sprawie.

FORMULARZ UZASADNIENIA WYROKU SĄDU ODWOŁAWCZEGO (UK 2)

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	VII Ka 369/22
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	

1. **CZEŚĆ WSTĘPNA**

0.1.1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego wK. z dnia 15 maca 2022 r. w sprawie(...)

0.1.1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciele prywatni L. i A. S.

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

0.1.1.3. Granice zaskarżenia

0.1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

0.1.1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

0.1.1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

0.1.2.1. Ustalenie faktów

0.1.2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
0.1.2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

0.1.2.2. Ocena dowodów

0.1.2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

0.1.2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów	
--	--

<i>(dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</i>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
	<p>Oskarżyciele prywatni oskarżyli wyrok w całości i w apelacji podnieśli zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, poprzez uznanie, że oskarżony dopuścił się ich znieważenia jedynie w dniu 4 stycznia 2021 r., jak również że jego zachowanie cechuje się znikomym stopniem społecznej szkodliwości czynu, podczas gdy analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego, w tym przede wszystkim nagrań rozmów telefonicznych, dokonana z poszanowaniem zasady swobodnej oceny dowodów prowadzi do wniosku, że podsądny dopuścił się zniewagi zaocznej w okresie od dnia 17 listopada 2020 r. do marca 2021 r., jak również, że jego zachowanie, przy uwzględnieniu dyrektywy z art. 1.152 Kodeksu karnego, zmaterializowało czyn zabroniony w przestępstwo z uwagi na stopień jego społecznej szkodliwości wyższy niż znikomy.</p> <p>Ponadto skarżący zakwestionowali wyrok w zakresie nieorzeczenia o zwrocie przez oskarżonego na ich rzecz kosztów poniesionych na rzecz</p>	<p># zasadne zażalenie oskarżonego</p> <p># częściowo zasadna apelacja oskarżycieli</p> <p># niezasadny</p>

	<p>pełnomocnika poprzez orzeczenie w sześciokrotnej wysokości stawki minimalnej tytułem zwrotu poniesionych kosztów ustanowienia pełnomocnika, albowiem uzasadniał to nakład pracy związany ze sporządzeniem aktu oskarżenia, aktywność pełnomocnika w postępowaniu sądowym, w tym sporządzenie stenogramów z nagrań.</p> <p>Oskarżony zaskarżył wyrok w zakresie orzeczenia o zasądzeniu kosztów postępowania, zawarte w pkt. II postanowienia w kwotach po 1680,00 zł, co daje łączną sumę 3360,00 zł tytułem ustanowienia w sprawie pełnomocnika. Skarżący wskazał, że pełnomocnik pokrzywdzonych reprezentował dwie osoby do tej samej sprawy, która nie była w żadnym stopniu skomplikowana ani pod względem prawnym ani faktycznym a jego udział ograniczył się do sporządzenia prywatnego aktu oskarżenia oraz udziału w rozprawach.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Apelacja oskarżycieli prywatnych oraz zażalenie oskarżonego były o tyle zadane o ile spowodowały zmianę wyroku w zakresie kosztów z pkt II i III sentencji.</p> <p>Co do apelacji oskarżycieli prywatnych to nie jest ona zasadna w zakresie zakwestionowania dokonanych przez Sad I instancji ustaleń faktycznych..</p> <p>Tym samym podzielić należy stanowisko Sądu Rejonowego, że zgromadzony w sprawie materiał</p>		

dowodowy i ustalony na jego podstawie, przy zachowaniu reguł art. 7 k.p.k., stan faktyczny pozwalał na uznanie sprawstwa i winy K. I. jedynie w zakresie przypisanego mu w wyroku zachowania z dnia 4 stycznia 2021 r. Zatem Sąd I instancji dokonał prawidłowych ustaleń w zakresie okoliczności stanu faktycznego, jak również winy oskarżonego a analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że Sąd I instancji wnikliwie zweryfikował tezy aktu oskarżenia w granicach niezbędnych dla ustalenia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia a ustalenia faktyczne w zakresie przyjętego zachowania oskarżonego nie wykraczały poza ramy swobodnej oceny dowodów albowiem poczynione zostały na podstawie wszechstronnej analizy przeprowadzonych dowodów, których ocena nie wykazuje błędów natury faktycznej czy logicznej, zgodna jest ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego oraz sędziowskim przekonaniem.

Przede wszystkim zauważyć należy, że apelacja skarżących w zdecydowanej większości odnosi się do okoliczności nieistotnych dla rozstrzygnięcia, które to dotyczą relacji osobistych i rodzinnych pomiędzy stronami oraz S. I..

Tymczasem zgodnie z treścią prywatnego aktu oskarżenia przedmiotem oceny mogły być jedynie zachowania, które oskarżony miał podejmować w dniach: 17 listopada 2020 r. oraz 4 stycznia, 23 stycznia i 8 marca 202 r. – k.2 odw. Zatem chybione jest odwoływanie się w apelacji do innych zachowań np. do treści smsu z dnia 31 Maja 2012 r. – k.149.

Poza sporem pozostaje przypisane oskarżonemu zachowanie z dnia 4 stycznia 2022 r. K. I. w tym zakresie wyroku nie zaskarżył a Sąd Okręgowy w pełni podziela dokonane w tym zakresie ustalenia.

W tym miejscu zaakcentować należy i to, że w istocie to córka skarżących inicjowała rozmowy z oskarżonym, które miały dotyczyć sposobu wykonywania pieczy nad wspólnym dzieckiem a które faktycznie sprowadzały się do wyrażania wzajemnych opinii i ocen o stanie małżeństwa K. i S. I..

W świetle przeprowadzonych dowodów, oraz argumentacji zawartej w apelacji nie może budzić żadnych wątpliwości brak po stronie K. I. takiego zachowania z dnia 17 listopada 2020 r., które to mogłoby być oceniane przez pryzmat art.216§1 kk. Tak jak i pozostałe rozmowy były prowadzone pomiędzy małżonkami I. a słowo, którym miał znieważać swoich teściów oskarżony nie zostało wypowiedziane w ich obecności ani publicznie oraz w zamiarze aby zniewaga dotarła do oskarżycieli prywatnych.

Także treść nagrań z k.11 oraz stenogramu jak na k.64-100 nie dają wystarczających podstaw do przypisania oskarżonemu zamiaru z art.216§1 kk co do rozmów z 23 stycznia 2021 r. i z 8 marca 2021 r.

Odnosnie nagrania z dnia 23 stycznia 2021 r. to wprowadzie K. I. używał sformułowania o nagrywaniu rozmowy, która prowadził ze swoją żoną, to jednakże analiza tego zachowania nie pozwala na przyjęcie, że zamiarem oskarżonego było aby wypowiedziana zniewaga dotarła do oskarżycielki prywatnej.

Podobnie należy ocenić wypowiedzi, które miały 8 marca 2021 r. albowiem tak słowa K. I. ale przede wszystkim reakcja na nie S. I. (k.94) naie pozwalają na uznanie, że zamiarem oskarżonego w czasie prowadzenia rozmowy z żoną było oby zniewaga dotarła do oskarżycieli prywatnych.

Tym samym podzielić należało stanowisko Sądu Rejonowego, że na podstawie odsłuchanych nagrań nie można stwierdzić ay K. I. (1) w rozmowach z małżonką podejmował działania z zamiarem, aby znieważająca treść dotarła do pokrzywdzonych L. i A. S. poza dniem 4 stycznia 2021 r.

Sąd Okręgowy podzielaając ustalenia faktyczne zaakceptował również stanowisko w zakresie oceny stopnia społecznej szkodliwości i zawinienia K. I..

Oskarżony w dniu 4 stycznia 2021 r. dopuścił się zniewagi zaocznej albowiem „wprost komunikował S. I., by wypowiedane zniewagi przekazała pokrzywdzonym”.

Jednocześnie oceniając całokształt sprawy, Sąd I instancji w pełni zasadnie uznał, że przez pryzmat treści art.115§2 kk społeczna szkodliwość czynu, którego dopuścił się oskarżony była znikoma. Bezsporne w sprawie jest to, że pomiędzy stronami istnieje konflikt o charakterze rodzinnym. Każda ze stron przedstawia swoje racje i wzajemne pretensje a za zaistniałą sytuację obciąża stronę przeciwną. Nie sposób przy tym skutecznie podważyć twierdzeń K. I. (1), że nie traktował poważnie słów żony o nagrywaniu i co istotne z rozmów, wynika także jego żal wobec teściów i poczucie i pokrzywdzenia ich

zachowaniem, które w jego ocenie miało doprowadzić do „zepsucia” jego relacji małżeńskich. Właśnie to subiektywne poczucie krzywdy wobec L. i A. S. stanowiło główny motyw znieważającego zachowania oskarżonego.

Tym samym wobec właściwości i warunków osobistych oskarżonego, jego dotychczasowego sposobu życia, w ślad za Sądem I instancji **„biorąc pod uwagę, że oskarżony zniewagi wypowiadał w rozmowach telefonicznych z żoną, a dotyczyły one problemów małżeńskich, spraw związanych z synem, ogólnie zatem miały podłoże rodzinne”**, również Sąd Okręgowy uznał że zachowanie oskarżonego nosiło znikomy ładunek społecznej szkodliwości co na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 k.p.k. doprowadziło umorzenia postępowania karnego.

Wobec zaskarżenia przez L. i A. S. wyroku w całości Sąd Okręgowy uznał wniesiony środek odwoławczy za zasadny co do rozstrzygnięcia z pkt III sentencji. Brak było bowiem podstaw do obciążania oskarżycieli prywatnych „pozostałymi kosztami procesu”.

Wobec treści art.629 kpk do spraw z oskarżenia prywatnego w razie umorzenia postępowania stosuje się art.627 i art.628 kpk i tym samym co do zasady w takim wypadku koszty procesu ponosi oskarżony.

Trafnie zatem obciążono K. I. zwrotem wydatków związanych z ustanowieniem przez oskarżycieli pełnomocnika z wyboru albowiem oskarżony w zakresie przypisanego mu zachowania „przegrał” sprawę. W tym miejscu wobec treści tak apelacji jak i zażalenia wskazać

należy, że Sąd Okręgowy podzielił środek odwoławczy oskarżonego nie z powodu podanych przez niego okoliczności i (jego sytuacja majątkowa nie ma wpływu na kwestie wysokości zwrotu kosztów dla strony przeciwnej) ale z uwagi na to, że oskarżyciele ani ich pełnomocnik w żaden sposób nie wykazali, że faktycznie ponieśli na pełnomocnika koszty w wysokości sześciokrotności stawki minimalnej – porównaj k. 105. W tej sytuacji wyrok w ramach rozstrzygnięcia z pkt II sentencji zmieniono w ten sposób, że zasądzono od oskarżonego K. I. (1) na rzecz oskarżycielki prywatnej L. S. i na rzecz oskarżyciela prywatnego A. S. kwoty po 840 (osiemset czterdzieści) tytułem zwrotu wydatków poniesionych przed Sądem I instancji w związku z ustanowieniem pełnomocnika.

Ponadto uchylono rozstrzygnięcie z pkt III sentencji a na podstawie art.622 kpk Prezes Sądu I Instancji winień zarządzić zwrot uiszczonych równowartości wydatków.

Wniosek

Oskarżyciel prywatni wnieśli o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w K., ewentualnie, w przypadku nieuwzględnienia podniesionego zarzutu o zasądzenie na ich rzecz sześciokrotności stawki minimalnej tytułem zwrotu kosztów ustanowienia pełnomocnika.

Oskarżony wniósł o zmianę wyroku i orzeczenie zwrotu kosztów na rzecz oskarżycieli w minimalnej wysokości.

zasadny wniosek oskarżonego
częściowo zasady wniosek oskarżycieli
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.	
Wniesione środki odwoławcze spowodowały zmianę wyroku w zakresie rozstrzygnięć z pkt II i III co do należnego zwrotu od oskarżonego poniesionych przez oskarżycieli wydatków i braku podstaw do obciążania pozostałymi kosztami oskarżycieli.	

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIECIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
0.1.5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
0.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
0.1.5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
0.0.1.1.	Przedmiot i zakres zmiany
Wyrok Sądu Rejonowego w K. II Wydziału Karnego z dnia 15 marca 2022 r., sygn. akt(...) I zmieniono w ten sposób, że:	

<p>- w ramach rozstrzygnięcia z pkt II sentencji zasądzone od oskarżonego K. I. (1) na rzecz oskarżycielki prywatnej L. S. i na rzecz oskarżyciela prywatnego A. S. kwoty po 840 (osiemset czterdzieści) tytułem zwrotu wydatków poniesionych przed Sądem I instancji w związku z ustanowieniem pełnomocnika,</p> <p>- uchylono rozstrzygnięcie z pkt III sentencji,</p> <p>II w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymano w mocy.</p>	
Zwiąże o powodach zmiany	
Wyrok zmieniono wobec uwzględnienia zażalenia oskarżonego oraz częściowego uwzględnienia apelacji oskarżycieli prywatnych.	

0.1.5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
0.1.5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia		
1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylecia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylecia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylecia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		

4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
0.1.5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
0.1.5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
III i IV	<p>Wobec częściowego uwzględnienia apelacji oskarżycieli prywatnych skarżących wyrok w całości (uchylenie punktu III sentencji wyroku Sądu I instancji) zasądzono od oskarżonego K. I. (1) na rzecz oskarżycielki prywatnej L. S. i na rzecz oskarżyciela prywatnego A. S. kwoty po 840 (osiemset czterdzieści) zł tytułem zwrotu wydatków poniesionych przed Sądem Odwoławczym na ustanowienie pełnomocnika (stawka minimalna, wniosek pełnomocnika o rozstrzygnięcie o zwrocie wydatków od oskarżonego według norm przepisanych-k.185 odw.)</p> <p>Zwolniono oskarżonego K. I. (1) od kosztów sądowych <u>w sprawie</u> uznając, że przemawiają za tym względy słuszności.</p>

7. PODPIS

ZAŁĄCZNIK DO FORMULARZA UZASADNIENIA WYROKU SĄDU ODWOŁAWCZEGO

Załącznik do formularza UK 2

0.1.1.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	Oskarżyciele prywatni L. i A. S.		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wyrok Sądu Rejonowego w K. z dnia 15 maca 2022 r. w sprawie (...)		
0.1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.1.1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		

#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
0.1.1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana